

Зоран Драгишић

СИСТЕМ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ СРБИЈЕ
Уџбеник

ЗОРАН ДРАГИШИЋ

СИСТЕМ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ СРБИЈЕ

УЏБЕНИК

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛИТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ
UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SECURITY STUDIES

Београд, 2020.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	9
1. ПОЈАМ И ПОРЕКЛО СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	13
1.1. Настанак и развој система националне безбедности.....	14
1.2. Дефинисање система националне безбедности	18
1.3.. Структура система националне безбедности.....	21
2. ИЗАЗОВИ, РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – СТРАТЕГИЈСКИ ОКВИР.....	29
2.1. О појму Стратегије националне безбедности	30
2.2. Стратегија националне безбедности као општа безбедносна процена.....	33
2.3. Стратегијско окружење.....	33
2.4. Изазови, ризици и претње безбедности.....	39
2.5. Национални интереси.....	41
2.6. Политика националне безбедности.....	44
ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОСНОВА СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	49
3. УПРАВЉАЧКИ ДЕО СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	53
3.1. Место Народне скупштине у систему националне безбедности Србије.....	53
3.1.1. Уставотворна и законодавна надлежност.....	57
3.1.2. Доношење буџета.....	58
3.1.3. Потврђивање међународних уговора.....	60
3.1.4. Усвајање Стратегије националне безбедности	61
3.1.5. Проглашење ратног и ванредног стања.....	62
3.1.6. Контрола служби безбедности	63

4. МЕСТО И УЛОГА ВЛАДЕ У УПРАВЉАЊУ СИСТЕМОМ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	69
5. УЛОГА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	85
6. САВЕТ ЗА НАЦИОНАЛНУ БЕЗБЕДНОСТ	95
6.1. Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података	100

ИЗВРШНИ ДЕО СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ

7. СИСТЕМ ОДБРАНЕ	107
7.1. Цивилна одбрана.....	110
8. ПОЛОЖАЈ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ И СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	125
8.1. Уставни положај Војске Србије	127
8.1.1. Састав оружаних снага.....	129
8.2. Командовање Војском Србије	131
8.3. Мобилизација Војске Србије.....	137
8.4. Служба у Војсци Србије и попуна Војске Србије	139
8.5. Попуна Војске Србије.....	145
8.6. Посебна овлашћења и дужности војних лица	147
8.7. Војна полиција.....	150
8.8. Цивилна контрола над Војском Србије	154
8.9. Учешће Војске Србије у мултинационалним операцијама.....	156
8.9.1. Значај мултинационалних операција у савременом свету.....	156
8.9.2. Ангажовање Републике Србије у мултинационалним операцијама	159
8.9.3. Правни оквир за ангажовање Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама	161
9. СИСТЕМ УНУТРАШЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ	173
9.1. Улога полиције у систему националне безбедности	175
9.2. Модели организације савремених полиција.....	181

9.2.1. Јединствени централизовани модел	182
9.2.2. Координисани централизовани модел.....	182
9.2.3. Некоординисан централизовани модел.....	184
9.2.4. Координисани децентрализовани модел	185
9.2.5. Некоординисани децентрализовани модел	187
9.3. Полиција у Србији	189
9.3.1. Полицијски послови	193
9.3.2. Организација полиције	198
9.4. Комунална милиција	202
9.5. Приватна безбедност.....	206
9.6. Заштита и спасавање у Републици Србији	210
10. УЛОГА БЕЗБЕДНОСНО-ОБАВЕШТАЈНОГ СИСТЕМА У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ.....	227
10.1. Настанак, развој и појам обавештајних и безбедносних служби	229
10.2. Области рада обавештајних и безбедносних служби.....	234
10.3. Развој обавештајно-безбедносних служби Републике Србије	237
10.4. Безбедносно-обавештајни систем Републике Србије	239
10.5. Обавештајно-безбедносне службе Републике Србије	244
10.5.1. Безбедносно-информативна агенција.....	244
10.5.2. Војнобезбедносна агенција и Војнообавештајна агенција.....	249
11. УЛОГА ГРАЂАНА У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	259
11.1. Војна обавеза.....	262
11.1.1. Елементи војне обавезе.....	265
11.1.2. Регрутна обавеза.....	267
11.1.3. Обавеза служења војног рока.....	269
11.1.4. Обавеза служења у резервном саставу	273
11.2. Радна обавеза	277
11.3. Материјална обавеза	279